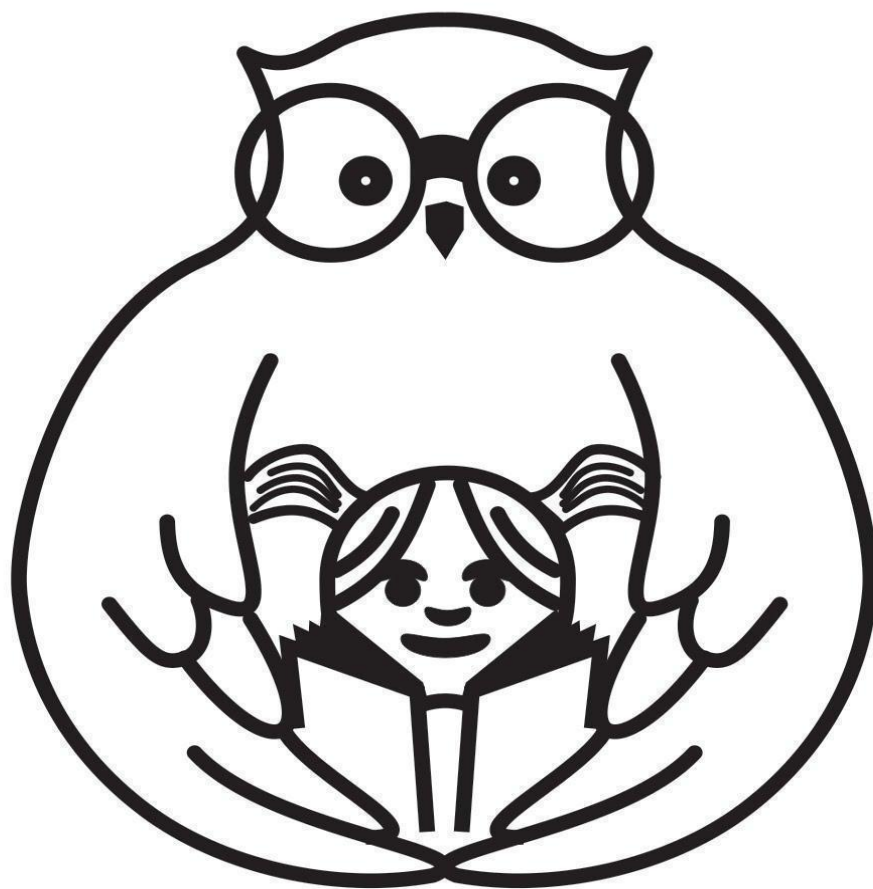

Snepeda

Výročná správa | 2020

Slovo na úvod

Milé priateľky, milí priatelia,

práve sledujete našu výročnú správu, do ktorej si môžete nahliadnuť, aké aktivity realizovala naša Snepeda počas dvoch dvadsiatok :-). Práve v danom období poznačeným pandémiou koronavírusu bol iným rokom než v predchádzajúcich, na ktoré sme boli zvyknutí. Neľahký rok 2020 priniesol mnohé zmeny do našich životov. Takmer nás odrezal od reálneho sveta, no, zvýšil sa záujem o virtuálny. Z toho dôsledku sme sa viac zameriavali na virtuálne aktivity a to tvorba elektronických publikácií, organizovanie online školenia, venovanie sa online prekladovému slovníku Posunky.sk. Raz sa nám podarilo zorganizovať septembrovú detskú aktivitu VI. Prešporský medzinárodný deň nepočujúcich vo vonkajšom prostredí, kedy bola pandémia COVID-19 ešte na ústupe.

Ďalšou novinkou je zmena názvu nášho občianskeho združenia. Pôvodne sa volalo Spolok nepočujúcich pedagógov, so skratkou SNEPEDA. Po 15 rokoch sme sa rozhodli názov premenovať. Ministerstvo vnútra SR nám vyšlo v ústrety. V súčasnosti nesieme len meno Snepeda.

Prajeme Vám príjemné prezeranie a čítanie našej výročnej správy za rok 2020.

Roman Vojtechovský,
predseda Snepedy

Základné údaje o občianskom združení

Názov:	Snepeda
Právna forma:	občianske združenie
Sídlo:	Pluhová 967/48, 831 03 Bratislava-Nové Mesto
E-mailový kontakt:	snepeda@gmail.com
Webová stránka:	www.snepeda.sk
Facebook:	www.facebook.com/SNEPEDA , www.facebook.com/Posunky.sk
IBAN:	SK58 0900 0000 0006 3200 8473, SLSP, a.s. Bratislava
IČO:	37950801
DIČ:	2021969543
Vznik združenia:	9. decembra 2003
Číslo spisu:	VVS/1-900/90-22967-3

Organizačná štruktúra občianskeho združenia (k 31. decembru 2020)

Predseda:	PaedDr. Bc. Roman Vojtechovský
Členovia predsedníctva:	Mgr. Veronika Vojtechovská MgA. Denisa Gálová Mgr. Peter Birka Mgr. Jaroslav Cehlárik
Členka revíznej komisie:	Mgr. Katarína Zúdorová
Členovia:	Mgr. Linda Svoradová Mgr. Beáta Lipovská Mgr. Zuzana Švantnerová Karin Freudenschussová

Aký bol rok 2020 pre Snepedu?

Vydali sme **elektronické publikácie**:

- Minislovník slovenského jazyka – slovenského posunkového jazyka pre oblasť informačná bezpečnosť
- Sprievodca masmédiami pre potreby osôb s poruchou sluchu
- Informačná bezpečnosť: Útočník a heker (1. kapitola)
- Informačná bezpečnosť: Phishing (2. kapitola)
- Informačná bezpečnosť: Malvér (3. kapitola)
- Informačná bezpečnosť: Spajvér a keylogger (4. kapitola)
- Informačná bezpečnosť: Advér (5. kapitola)
- Informačná bezpečnosť: Ransomvér (6. kapitola)
- Informačná bezpečnosť: Scarevér (7. kapitola)
- Informačná bezpečnosť: Počítačový vírus (8. kapitola)
- Informačná bezpečnosť: Počítačový červ (9. kapitola)
- Informačná bezpečnosť: Trójsky kôň (10. kapitola)
- Informačná bezpečnosť: Rootkit (11. kapitola)
- Informačná bezpečnosť: Spam (12. kapitola)
- Informačná bezpečnosť: Scam (13. kapitola)
- Informačná bezpečnosť: Hoax (14. kapitola)

Organizovali sme **online školenie** na tému Školenie o GDPR a bezpečnosti v elektronickom prostredí:

- Údaje v elektronickom prostredí (1. časť)
- Ochrana osobných údajov (2. časť)
- Základy bezpečnosti v elektronickom prostredí (3. časť)

Organizovali sme **detskú aktivitu** VI. Prešporský medzinárodný deň nepočujúcich na tému Športom proti korone.

Naďalej sme sa venovali **elektronickému slovníku** – Posunky.sk: Prekladový slovník slovenského jazyka – slovenského posunkového jazyka.

**Ďakujeme Vám, že sa zúčastňujete na našich akciách
alebo sledujete naše aktivity, publikácie, videonahrávky,
či novinky ☺.**

Január

Tešili sme sa z oficiálneho vyhlásenia Nadačného fondu SK-NIC pri Nadácii Pontis a odovzdania šeku na podporu **nášho projektu "Zvýšenie porozumenia o ochrane osobných údajov u nepočujúcich osôb"**. Odborná komisia ocenila náš projekt a vybrala nás ako šiesty najlepší projekt z celkového počtu 56 prihlásených projektov.

Na **verejnej prezentácii** 11 schválených úspešných projektov sme odprezentovali o troch hlavných aktivitách daného projektu v roku 2020:

- publikovanie 14 krátkych elektronických publikácií o kybernetickej bezpečnosti,
- uskutočnenie prednášky odborníka zo spoločnosti SK-NIC o ochrane osobných údajov a kybernetickej bezpečnosti, aby sa aj my, nepočujúci, nestali obeťami podvodníkov,
- rozšírenie odbornej posunkovej zásoby z oblasti kybernetickej bezpečnosti v konzultácii s nepočujúcimi odborníkmi, napr. malvér, advér, spajvér, phishing, ransomvér, počítačový červ, počítačový vírus, trójsky kôň atď.

Problematika vzdelávania a inklúzia žiakov so sluchovým postihnutím.

Takto znela **prednáška** na pôde Pedagogickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne v spolupráci s občianskym združením SUKI (Spolok užívateľov kochleárneho implantátu) a so Základnou školou Heuréka v Brne, ktorá sa uskutočnila vo štvrtok 9. januára. Činnosť bola realizovaná v rámci podpory projektu EÚ s názvom „Zážitkom k porozumeniu“. Na podujatí sa zúčastnili aj naši členovia.

V úvode aktivity prednášali Češky Marína Štibrányi a Leona Pejcharová. Svojimi videoukážkami prezentovali, ako sa učia žiaci s poruchou sluchu na vyučovacích hodinách bežnej Základnej školy Heuréka v Brne. Vytvorili metodické pokyny pre učiteľov bežných škôl, kde vyučujú žiakov s poruchou sluchu.

Ďalšie dve prednášajúce Sue Archbold z Veľkej Británie a Ingela Holmström zo Švédska navštevovali žiakov s poruchou sluchu v bežných základných školách v Česku. Tunajším kolegom odovzdávali svoje pedagogické skúsenosti z bežných škôl vo Veľkej Británii a vo Švédsku, kde sa inkluzívne vzdelávajú žiaci s poruchou sluchu. Najpálčivejšími témami boli aj sú: potreba sa venovať viac pozornosti žiakom s poruchou sluchu v bežných základných školách na prvom stupni a prístup učiteľov k daným žiakom.

Zaujalo nás to, aké metódy používajú na vyučovacích hodinách, akú komunikačnú formu preferujú, umiestnenie žiaka s poruchou sluchu v triede, téma asistenta pedagóga a technológia. Zaujímavosťou je, že vo Švédsku nie je dovolené poskytnúť informácie o sebe. Z toho dôsledku majú problém so štatistikou vo výskume, zároveň majú málo informácií o osobách s poruchou sluchu vo Švédsku.

Na základe aktuálneho článku o III. hodnotení plnenia Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím z elektronického časopisu Mosty inklúzie 8/2019 sme pristupovali k metodike k príprave materiálu **II. Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2020 – 2030**. My, Snepeda, spoločne so Slovenským zväzom nepočujúcich a s Myslím – centrom kultúry Nepočujúcich sme pripravili nové opatrenia týkajúce sa osôb s poruchou sluchu.

Ide napríklad o tieto opatrenia, ktoré sme navrhli:

- zvýšiť počet skrytých titulkov všetkých slovenských programov vo verejnoprávnej a súkromnej televízii,
- zaviesť skryté titulky k prejavom z parlamentu, z diskusných relácií prostredníctvom hardvéru alebo softvéru, ktorý by vyrábal automaticky,
- zaviesť skryté titulky pre filmy a seriály internetovej televízie a streamovacích služieb,
- zaviesť slovenské titulky pre detské filmy v kinách v krajských mestách,
- dať primeranú odmenu pre pracovnú pozíciu tlmočníka slovenského posunkového jazyka pri priamej a nepriamej činnosti,
- pridať novú sociálnu službu simultánneho prepisu v reálnom čase,
- pridať namontovaním informačné tabule na všetky nástupištia železničnej stanice v každom meste,
- pridať digitálnu informačnú tabuľu do budovy železničnej stanice,
- pridať indukčnú slučku do každej inštitúcie verejnej a štátnej správy, kultúrnej ustanovizne, banky, vysokej školy a pod.,
- novelizovať zákon o sociálnych službách k odseku tlmočnícka služba.

Okrem vyššie uvedeného národného programu sme sa zapojili do **prieskumu verejnej ochrankyne práv zameraného na zistenie stavu bezbariérového prístupu vo vlakoch a na osobných železničných staniciach**. Trojstranný list, ktorý sme poslali verejnej ochrankyne práv, nájdete na www.snepeda.sk/dokumenty/vyzva.pdf.

Stretávate sa pri cestovaní vlakom s bariérami?

Zapojte sa do nášho prieskumu

barlery@vop.gov.sk

Január - december

Nová **jazyková poradňa**. Na začiatku tohto roka sme na našu webovú stránku www.posunky.sk pridali informáciu o tom, že pokiaľ ste v našom slovníku nenašli heslové slovo a k nemu posunkový ekvivalent, ale chceli by ste ho vedieť, prípadne osvojiť si ho, aby ste nás kontaktovali e-mailom alebo správou cez Messenger facebookovej stránky. Následne by sme Vám vedeli poskytnúť pracovné videonahrávky jednotlivých posunkov. A práve toto čitateľom slovníka prospelo.

Počas roka 2020 sa na nás obrátilo 35 osôb a poskytli sme im celkovo až 116 jednotlivých posunkov.

Zároveň sme nepretržite pokračovali v online slovníku **Posunky.sk: Prekladovému slovníku slovenského jazyka - slovenského posunkového jazyka** a to úprave a vylepšení slovníka a doplneniu ďalších heslových slov a ich posunkových ekvivalentov. Hlavným figurantom posunkových ekvivalentov je Roman Polášek. Tento projekt sa realizoval vďaka Ministerstvu kultúry SR.

Finančne podporilo
 **MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Február - december

Internet sa stal súčasťou nášho života, ktorý je pre nás výbornou pomôckou. Avšak sa nezaobídeme bez hrozby, či nástrahy. Aké hrozby nás číhajú? Dozvieme sa nižšie v jednotlivých odkazoch

Inak máme veľkú radosť, naša Snepeda vykonala prvý krok, vydala potrebnú elektronickú publikáciu **Minislovník slovenského jazyka - slovenského posunkového jazyka pre oblasť informačná bezpečnosť**. V slovníku sa vyskytujú heslové slová, ich

významové definície a posunkové ekvivalenty: advér (angl. *adware*), aktívum, dešifrovať, detegovať, detekcia, firewall, heker (angl. *hacker*), heknúť (hacknúť, hekovať, hackovať, angl. *hacking*), hoax, hrozba, infikovať (nainfikovať), keylogger, kybernetika, malvér (angl. *malware*), phishing, počítačový červ, počítačový vírus, protiopatrenie, ransomvér (angl. *ransomware*), riziko, rootkit, scam, scarevér

(angl. *scareware*), sociálne inžinierstvo, softvér, spajvér (spyvér, angl. *spyware*), spam, stalkervér (angl. *stalkerware*), šifrovať, trójsky kôň, update, útok, zadné dvierka (metóda tajných vchodov, angl. *backdoor*), zdieľať, zraniteľné miesto. Príslušnú publikáciu nájdeme na tomto odkaze: https://read.bookcreator.com/K7yooyhcFzRw211YugoUmCWuWC72/EOaPf8FnSA6lRc98nf_xMQ.

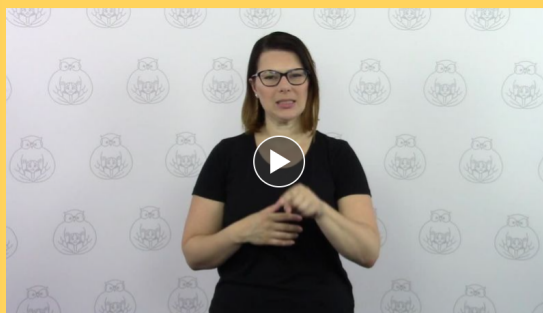
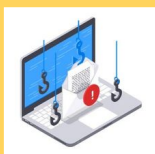
Zároveň sa chceme poďakovať nepočujúcim odborníkom za spoluprácu a to menovite Jozefovi Jančovičovi, Richardovi Schrammovi, Radoslavovi Petríkovi, Vande Šinkovičovej, Michalovi Heftymu, Martinovi Humeňanskému, Marekovi Kanašovi, Romanovi Polášskovi a Denisovi Poledníkovi.

Zhromažďovanie a tvorba posunkov informačnej bezpečnosti sa uskutočnila v časovom období od 1. apríla do 18. apríla prostredníctvom WhatsAppovej skupiny, kde sme my, desiati, písali až 293 textových správ a vložili 138 videospráv. Táto komunikácia bola podľa nás efektívnou metódou, o posunkoch sa nerozhodovalo v jeden deň, ale počas niekoľkých dní. Pre nás to bol ako brainstorming.

Po minislovníku sme pokračovali v **publikovaní ďalšej série informačnej bezpečnosti**, ktorá obsahuje 14 kapitol. Každý týždeň sme publikovali jednu kapitolu. Hlavné témy 14 kapitol tvoria: útočník a heker, phishing, malvér, spajvér a keylogger, advér, ransomvér, scarevér, počítačový vírus, počítačový červ, trójsky kôň, rootkit, spam, scam a hoax. Každá publikácia má na každej párnej strane text a na každej nepárnej strane je videonahrávka prekladu textu do slovenského posunkového jazyka. Prekladateľkou zo slovenského textu do slovenského posunkového jazyka je Veronika Vojtechovská. Jazykový a obsahový supervízor je Roman Vojtechovský a jazykoví a obsahoví recenzenti slovenského posunkového jazyka tvoria Richard Schramm a Roman Polášek.

Čo je phishing?

Phishing je typ útoku, pri ktorom sa útočník pokúša získať citlivé osobné informácie prostredníctvom elektronických komunikácií vydávaním sa za dôveryhodnú osobu. Využíva manipuláciu používateľa a klamstvo na to, aby od neho vylákal prihlasovacie údaje, údaje o kreditných kartách, rodné čísla a pod.

Hlavné témy 14 kapitol informačnej bezpečnosti sú zverejnené na uvedených odkazoch:

1. útočník a heker - <https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/7dSrgis5QIS6NrPD-lFw-g>
2. phishing - https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/uZaFTm5ESACbXvBclv_uEA
3. malvér - <https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/6RwCjKKGSP6KTpau871drQ>
4. spajvér a keylogger - <https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/y19CixGURLi7FNLEQWrU1A>
5. advér - <https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/KeKoiTckTzq4-YO2U2okjQ>
6. ransomvér - <https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/RHkcUujlRkm7kIZYp87v1A>
7. scarevér - https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/kNh8cCJCSxKAcw_K4K9Sag
8. počítačový vírus - <https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/6QdCRFsZT7WhShPFOtKVGQ>
9. počítačový červ - <https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/ZZfNBH2SdyCI8gtc2W99w>
10. trójsky kôň - https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/F9mR_WNGRWu0XHWgJgP5Uw
11. rootkit - https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/jSw2cAqhRhSqGU_w4JyYog
12. spam - <https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/gSv9n3zCSYq9Q6FNk3CbKQ>
13. scam - <https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/SwivPZxKO3K3FHIJA-66Pg>
14. hoax - <https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/AwPcb6wzSdW94gTicXShSA>

Chceli by sme poďakovať hlavne pánu Pavlovi Sokolovi zo Centra informačných a komunikačných technológií Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, konkrétne z Úseku informačnej a kybernetickej bezpečnosti za poskytnutie textového materiálu o kybernetickej bezpečnosti.

Po elektronických publikáciách sme organizovali 2,5-hodinové **online školenie o GDPR (ochrane osobných údajov) a bezpečnosti v elektronickom prostredí**. Z natočeného školenia sme vytvorili 3 videonahrávky na 3 témy: údaje v elektronickom prostredí (<https://youtu.be/saaRp8jiCpE>), ochrana osobných údajov (https://youtu.be/WT-6Cdcg2_w) a základy bezpečnosti v elektronickom prostredí (<https://youtu.be/lXphgPdMJZM>). V každej videonahrávke je prítomný prednášajúci Peter Bíro, ktorý je generálnym riaditeľom spoločnosti SK-NIC, zúčastnený tlmočník, ktorý pretlmočil prednášku do slovenského posunkového jazyka, premietaná vizualizovaná PowerPointová prezentácia a prepisované titulky z prejavu prednášajúceho, ktoré prichystala spoločnosť Newton technologies.

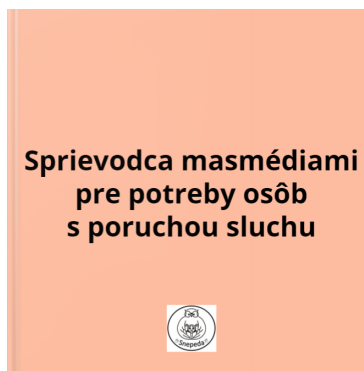
Tento projekt sa realizoval vďaka finančnej podpore Fondu SK-NIC v rámci výzvy pre malé projekty 2019.

Jún

Vydali sme elektronickú publikáciu s názvom **Sprievodca masmédiami pre potreby osôb s poruchou sluchu**. Sú v nej konkrétne rady, ako a kde v jednotlivých slovenských televíznych staniciach nájsť skryté titulky, či ktoré televízne relácie sú tlmočené do posunkového jazyka. Publikácia zároveň dáva tipy, kde a akou formou môžu byť iné masmédiá či internetové televízie vhodné aj pre osoby s poruchou sluchu. Užitočná elektronická publikácia je zverejnená na tomto odkaze:

https://read.bookcreator.com/K7yo0yhcfzRw211YugoUmCWuWC72/YQjgf4l7TCqzMP45sN_Kvw?fbclid=IwAR3CoFgjPCAvY8lXUFawbVoh4HOXpGlfsofqOocbh9XlU5dvP8zz7ZA3H2U.

Zúčastnili sme sa na trojhodinovom webinári, ktorý usporiadala Európska únia nepočujúcich. Názov **webinára** znel: **Transpozícia legalizácie prístupnosti EÚ do vnútroštátnych predpisov: Úloha národných asociácií nepočujúcich**. Webový seminár sa zameriaval na tri dôležité dokumenty. Sú to:

- Európsky akt o prístupnosti,
- Smernica o audiovizuálnych mediálnych službách (so zameraním na článok 7 o prístupnosti; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=legissum:am0005>),
- Európsky kódex elektronickej komunikácie (vo svojej aplikácii pre koncových užívateľov so zdravotným znevýhodnením so zameraním na prístupnosť telefónnych a pohotovostných služieb a iných príslušných súborov; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016PC0590&from=SK>).

Chcete si zašportovať s novými kamarátmi? Oslovili nás zástupcovia spoločnosti Plzeňský Prazdroj Slovensko o spoluprácu pri propagácii zaujímavého projektu Birell Nezastaviteľní aj pre osoby s poruchou sluchu. Cieľom tohto projektu je inkluzívne spojiť ľudí so zdravotným znevýhodnením a ľudí bez zdravotného znevýhodnenia, aby mohli spoločne stráviť relaxačno-športové aktivity. Pre lepšiu predstavu si môžete pozrieť jednominútovú videonahrávku: <https://youtu.be/Uk7M1hhGGFQ>. Kvôli koronakríze sme vo väčšej miere nemohli propagovať tento projekt, ale tento projekt naďalej prebieha bez zastavenia :-). Podieľali sme sa aj na korektúre základov komunikácie s osobami s poruchou sluchu.

September

V sobotu 12. septembra sa konal 6. ročník **Prešporského medzinárodného dňa nepočujúcich** na tému Športom proti korone. Cieľom bolo poukázať, že napriek situácii pandémie koronavírusu si môžeme vonku zašportovať. Deti, ako aj rodičia si prostredníctvom rôznych športových hier a aktivít zasúťažili. Na konci ich čakala odmena. Podujatie organizovalo naše občianske združenie Snepeda v spolupráci s Novomestským športovým klubom 1922 Bratislava.

Za vecné odmeny patrí poďakovanie štyrom partnerom:

Pízeňský Prazdroj

DAXE, spol. s r. o.

November

Zúčastnili sme sa na polhodinovom webinári o titulkovaní a prepise audiozáznamov v aplikácii Beey.io (www.beey.io/en/online-tool-for-converting-audio-and-video-to-text/), ktorý organizovala spoločnosť Newton technologies (www.newtontech.net/cs/).

Môžete nahliadnuť do PowerPointovej prezentácie webinára: http://snepeda.wbl.sk/dokumenty/ntech_webinar_titulkujeme_final.pdf. Videozáznam webinára doplnený titulkami: www.youtube.com/watch?v=SwHGhGdKokU&feature=youtu.be. Viac o prístupnosti internetových stránok a mobilných aplikácií nájdete na českej webovej stránke Ministerstva vnútra ČR: www.mvcr.cz/clanek/pristupnost-internetovych-stranek-a-mobilnich-aplikaci.aspx.

Finančná správa za rok 2020

Konečný stav účtu k 31. 12. 2019: 979,71 €

Konečný stav pokladne k 31. 12. 2019: 210,65 €

Celkové príjmy za rok 2020: 11 211,24 €

Celkové výdavky za rok 2020: 11 976,19 €

Rozdiel medzi príjmami a výdavkami za rok 2020: - 764,95 €

Konečný stav účtu k 31. 12. 2020: 368,42 €

Konečný stav pokladne k 31. 12. 2020: 56,99 €

Účet + pokladňa za rok 2020	Príjmy	Výdavky
Členské príspevky od 10 členov	70,00 €	
Dotácia z Ministerstva kultúry SR	3 900,00 €	
Grant od SK-NIC pri Nadácii Pontis (70 % sumy z celkového grantu)	5 162,00 €	
Finančný dar od Jána Ďurkoviča (ples)	410,00 €	
Pôžička od predsedu Snepedy	1 000,00 €	
2 % z dane	575,34 €	
Dobrovoľné príspevky z aktivít	76,71 €	
Knižné a multimediálne publikácie (vrátane poštovného a balného)	17,19 €	
Honoráre, odmeny pre 21 osôb a literárny fond (1 kameraman, 1 strihač, 2 figuranti, 1 lexikograf, 1 korektor, 9 konzultantov, 1 prekladateľ, 1 koordinátor, 2 tlmočníci, 2 jazykoví a obsahoví recenzenti)		6 832,00 €
Prevádzka webových stránok		219,92 €

Poplatok za notársku zápisnicu (2 % z dane)		56,95 €
Bankové poplatky		61,80 €
Spotrebný materiál		49,66 €
Občerstvenie		8,42 €
Ročný prenájom miestnosti (pre natáčanie a školenie)		3 000,00 €
Poštovné		13,85 €
Technické prostriedky (1 počítač, 2 softboxy, 2 žiarovky pre softboxy, 2 pamäťové karty)		1 635,87 €
Úhrada za automatický prepis pre 3 videonahrávky		97,72 €
Celkom	11 211,24 €	11 976,19 €

Ďakujeme Vám za dôveru v roku 2020 :-)

Vypracoval: Roman Vojtechovský,

3. 1. 2021